

26 Ιουλίου 2010
Αρ. Πρωτ. 13030, 22951, 23653 / 2009, 19430/2008, 4913/2009

ειδική επιστήμονας: Παρασκευή Γαληνού

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υφυπουργό, Κυρία Φώφη Γεννηματά
Αριστοτέλους 17, 101 87 Αθήνα

Θέμα: Άρνηση χορήγησης πολυτεκνικού επιδόματος τριτέκνων σε γονείς τεσσάρων τέκνων με επιμέλεια μόνο τριών

Στην ανεξάρτητη Αρχή έχουν υποβληθεί αναφορές από πολίτες – γονείς τεσσάρων τέκνων οι οποίοι δεν μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου 63, παρ. 2 του ν. 1892/1990 για τη χορήγηση πολυτεκνικού επιδόματος επειδή δεν έχουν πολυτεκνική ιδιότητα κατά το νόμο 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε έκτοτε και ισχύει και επίσης δεν λαμβάνουν επίδομα τριτέκνων κατά το άρθρο 6 του ν. 3631/2008 καίτοι έχουν την επιμέλεια τριών τέκνων για το μοναδικό λόγο ότι ως γονείς τεσσάρων τέκνων θα όφειλαν να υπάγονται στις διατάξεις περί πολυτεκνικής προστασίας.

Από τις ενδεικτικές περιπτώσεις των αναφορών που εξετάσαμε, προκύπτουν οι εξής υποκατηγορίες:

Α. Γονείς διαζευγμένοι οι οποίοι δεν έχουν την επιμέλεια όλων των τέκνων από τον πρώτο γάμο παρά μόνο τριών.

Β. Γονείς διαζευγμένοι που δεν έχουν την επιμέλεια όλων των τέκνων από τον πρώτο γάμο και έχουν αποκτήσει τέκνα και από δεύτερο γάμο.

Γ. Χήροι από προηγούμενο γάμο και έχοντες παιδιά από περισσότερους γάμους οι οποίοι έχουν αποκλειστική επιμέλεια κάποιων παιδιών και από κοινού με τη νυν σύζυγο των παιδιών τους από το γάμο σε ισχύ.

Δ. Γονείς τεσσάρων τέκνων στους οποίους δεν απονεμήθηκε πολυτεκνική ιδιότητα επειδή κατά την απόκτηση του τέταρτου τέκνου δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην πολυτεκνική προστασία το μεγαλύτερο παιδί τους.

Ε. Γονείς τεσσάρων τέκνων που δεν έλαβαν πολυτεκνική ιδιότητα και έχουν ένα ή δυο παιδιά κάτω των 23 ετών.

Σε όλες τις περιπτώσεις, στις οικογένειες υπάρχουν ένα, δύο και κυρίως τρία παιδιά για τα οποία θα συνέτρεχαν οι ηλικιακές προϋποθέσεις για τη χορήγηση επιδόματος τριτέκνων αν δεν υπερπληρούτο η αρχική προϋπόθεση περί το συνολικό αριθμό των τέκνων, δηλαδή αν ο ένας ή και οι δύο γονείς τους είχαν μόνο τρία αντί για τέσσερα παιδιά.

Αντιφατικές και πλεοναστικές διοικητικές διαδικασίες

Από την εξέταση των αναφορών, διαπιστώνονται τα εξής φαινόμενα κατά την επαφή των ως άνω πολιτών με τις υπηρεσίες του ΟΓΑ.

Κατά την αναζήτηση πληροφόρησης, γονείς με τέσσερα τέκνα και επιμέλεια μόνο τριών, πληροφορούνται ότι δεν δικαιούνται το επίδομα του ν. 3631/2008 ή του ν. 1892/1990 επειδή δεν έχουν πολυτεχνική ιδιότητα. Κάποιοι επιμένουν και υποβάλλουν αίτηση γνωρίζοντας ότι θα απορριφθεί. Άλλοι δεν δίνουν συνέχεια.

Στην προσπάθειά τους να υποβάλουν αίτηση, τους γνωστοποιείται ότι οφείλουν να έχουν πιστοποιητικό πολυτεχνικής ιδιότητας από την ΑΣΠΕ. Κάποιοι επιμένουν να υποβληθεί η αίτηση και ταυτόχρονα να αναζητηθεί πιστοποιητικό της ΑΣΠΕ με αρνητικό περιεχόμενο. Άλλοι επιλέγουν να απευθυνθούν πρώτα στην ΑΣΠΕ και αργότερα να υποβάλουν αίτηση. Άλλοι δεν πράττουν ούτε το ένα, ούτε το άλλο γνωρίζοντας ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για απονομή πολυτεχνικής ιδιότητας.

Όσοι υποβάλλουν αίτηση χωρίς το πιστοποιητικό της ΑΣΠΕ ενημερώνονται δι' αλληλογραφίας ότι πρέπει να το ζητήσουν.

Το αρμόδιο όργανο του Κλάδου Οικογενειακών Επιδομάτων εκδίδει απορριπτική απόφαση, είτε επειδή το έγγραφο της ΑΣΠΕ είναι αρνητικού περιεχομένου, είτε επειδή δεν προσκομίστηκε, ουσιαστικά κρίνοντας ότι γονείς με επιμέλεια τριών μόνο εκ των τεσσάρων τέκνων τους δεν υπάγονται στις διατάξεις πολυτεχνικής προστασίας και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 1892/1990, άρθρο 63, παρ. 2, χωρίς περαιτέρω ενασχόληση για το αν η επέκταση του πολυτεχνικού επιδόματος στους γονείς τριών τέκνων με το άρθρο 6 του ν. 3631/2008 μπορεί να αφορά και αυτή την κατηγορία των γονιών με τέσσερα τέκνα που έχουν την επιμέλεια μόνο τριών.

Σε μία περίπτωση, όταν μητέρα τεσσάρων τέκνων με επιμέλεια μόνο τριών, εν γνώσει των κανόνων υπαγωγής στο επίδομα τριτέκνων, υπέβαλε νόμιμα πιστοποιητικά για τα τρία από τα τέσσερα τέκνα της, το επίδομα χορηγήθηκε. Ωστόσο, ανακλήθηκε αργότερα και έγινε επαναχαρακτηρισμός αιτήσεως για ισόβια σύνταξη με την οποία συμψηφίστηκαν τα αρχικώς καταβληθέντα ποσά. Λόγω φύλου, αναζητήθηκε χρηματικά υποδεέστερη παροχή η οποία δεν αντιστοιχεί στις ηλικίες των παιδιών και θα μπορούσε να διακοπεί, σε περίπτωση απόκτησης επόμενου τέκνου, καίτοι συνιστά καταληκτικό μέτρο δημογραφικής πολιτικής.

Σε έγγραφο της Προϊσταμένης του Κλάδου Οικογενειακών Επιδομάτων (681/4.1.2009) δεν μένει αμφιβολία ότι πατέρας με τέσσερα παιδιά μπορεί να υπαχθεί σε παροχή που αφορά γονείς με τρία παιδιά, προσθέτοντας ότι «δεν έχει τρία ζώντα τέκνα αλλά τέσσερα.» Επίσης, διατυπώνεται απερίφραστα ότι ειδικά στην περίπτωση του διαζευγμένου πατέρα δεν αρκεί η επιμέλεια τριών τέκνων, αλλά απαιτείται η «αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους.» Αυτό σημαίνει ότι και κατά την εκδίκαση ενστάσεων, τόσο οι εισηγητές όσο και τα μέλη της Επιτροπής Εκδίκασης Ενστάσεων μάλλον θα επιμείνουν σε αυτή τη στάση και διοικητική πρακτική.

Γονιός που δεν υπέβαλε αναφορά αλλά προσήλθε στην Αρχή μετά από διερεύνηση των δυνατοτήτων δικαστικής προσφυγής, μας δήλωσε την αδυναμία του

να προσφύγει στο δικαστήριο για αίτημα που δεν έχει απορριφτεί ή για άλλο που απορρίφτηκε νόμιμα, χωρίς ο ίδιος να το έχει υποβάλει.

Αν υποτίθετο ότι από μόνη της η ύπαρξη τεσσάρων τέκνων στερεί από γονείς με επιμέλεια τριών τέκνων την παροχή του ν. 3631/2008, άρθρο 6, προφανώς αναλύεται χρόνος και διοικητική δραστηριότητα σε μη δικαιούχους. Αν αυτό δεν ισχύει, παρατηρείται απώλεια δικαιούχων κατά την εφαρμογή μέτρων δημογραφικής πολιτικής, πράγμα σοβαρό για το σκοπό που εξυπηρετούν και τις απαιτήσεις να αξιολογείται η απόδοσή τους. Επίσης, καταγράφονται πλεοναστικές κινήσεις για αναζήτηση πιστοποιητικού πολυτεκνίας με αρνητικό περιεχόμενο. Είτε το περιεχόμενο του κανόνα δικαίου είναι προς τη θετική κατεύθυνση, είτε αναζητείται ενδεχομένως και προς θετική κατεύθυνση, μέσω διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου, παρατηρείται συστηματική άνιση μεταχείριση των ενδιαφερομένων αφού ο χρόνος υποβολής της αίτησης παράγει και κατά χρόνο δεσμευτικά αποτελέσματα. Όλες οι παροχές των μέτρων δημογραφικής πολιτικής μπορούν να αναδράμουν μόνο έξι μήνες πριν από την αίτηση.

Γενικά λειτουργεί ένα φίλτρο αποθάρρυνσης για τους περισσότερους και περιορισμού δικαιώματος ειδικά όταν κατά την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων επιβάλλεται η αναζήτηση πιστοποιητικού για το οποίο δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αρνητικής διαπίστωσης απαιτεί χρόνο.

Το δεύτερο ερώτημα που ενυπάρχει στην απόρριψη των γονέων με τέσσερα παιδιά όταν αιτούνται το επίδομα τριτέκνων και επειδή κατά κύριο λόγο πρόκειται για πατέρες με παιδιά από διαφορετικούς γάμους είναι αν ειδικά για αυτή την περίπτωση και για αυτή μόνο την παροχή στο σύστημα μέτρων δημογραφικής πολιτικής, αλλά και γενικότερα έχει νόημα η προϋπόθεση της αποκλειστικής ευθύνης διατροφής.

Ενδεικτικές περιπτώσεις:

13030/2009: Σύμφωνα με τα στοιχεία που εκτέθηκαν στην Ανεξάρτητη Αρχή, πατέρας από την Αμαλιάδα έχει αποκτήσει 4 παιδιά μεταξύ των ετών 1992 και 2002, από δύο γάμους. Με εξαίρεση το δεύτερο τέκνο που γεννήθηκε στις 15.6.1995 και η επιμέλειά του έχει αναληφθεί από την μητέρα και πρώτη σύζυγό του, σύμφωνα με δικαστική απόφαση, για τα άλλα τρία παιδιά η επιμέλεια ανήκει στον ίδιο, αποκλειστικά για το πρώτο τέκνο και από κοινού με τη νυν σύζυγό του για το τρίτο και τέταρτο τέκνο. Η απορριπτική απόφαση για το πολυτεκνικό επίδομα του ν. 1892/1990, άρθρο 63, είναι βεβαίως νόμιμη. Πρόβλημα δημιουργείται με το να μην εξετάζεται ταυτόχρονα ή εκ παραλλήλου αίτημα χορήγησης επιδόματος τριτέκνων του ν. 3631/2008, άρθρο 6. Σύμφωνα με την από 2.9.2009 (ΕΙΔ 35) γραπτή απάντηση του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Δυτικής Ελλάδας στο από 25.7.2009 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής, σε ανάλογες περιπτώσεις δεν υποδεικνύεται στον ενδιαφερόμενο η υποβολή νέου αιτήματος για επίδομα τριτέκνων, αλλά συμβαίνει να εξετάζονται αιτήματα επαναχαρακτηρισμού του αρχικού αιτήματος.

22951/2009: Κατά τα στοιχεία του φακέλου, πατέρας που κατοικεί στην Αττική έχει αποκτήσει 4 παιδιά μεταξύ των ετών 1992 και 2008 από δύο γάμους, τρία από τον πρώτο και ένα από το δεύτερο. Με εξαίρεση το τρίτο θήλυ τέκνο που γεννήθηκε στις 11.11.1999 και η επιμέλειά της έχει αναληφθεί από την μητέρα και πρώτη σύζυγό του, σύμφωνα με την 1062/14.12.2007 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, για τα άλλα τρία παιδιά η επιμέλεια ανήκει στον ίδιο, αποκλειστικά για το πρώτο και δεύτερο τέκνο σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση και από κοινού με τη νυν σύζυγό του για το τέταρτο τέκνο.

Κατά το ρητό σκεπτικό της απορριπτικής απόφασης, η άρνηση του επιδόματος τριτέκνων οφείλεται σε μη προσκόμιση δικαιολογητικών που ζητήθηκαν. Επειδή αυτό δεν επαληθεύεται εμπειρικά, παρά μόνον η μη έγκαιρη συσχέτιση των στοιχείων που υπεβλήθησαν και επειδή επιλέγεται η απευθείας εισαγωγή της ένστασης στην Επιτροπή Εκδίκασης Ενστάσεων, αντί της νέας αποτίμησης των πραγματικών περιστατικών από το όργανο που εξέδωσε την απορριπτική απόφαση, συνάγουμε ότι υπόρρητα και ουσιαστικά η απόρριψη οφείλεται α) στην ύπαρξη τεσσάρων αντί τριών μόνο παιδιών, β) στη μη πλήρωση των προϋποθέσεων για χορήγηση πολυτεκνικού επιδόματος και γ) στην αδυναμία προσκόμισης πιστοποιητικού πολυτεκνικής ιδιότητας το οποίο καίτοι του ζητήθηκε και το αιτήθηκε δεν κατέστη δυνατόν να χορηγηθεί και να προσκομιστεί στον ΟΓΑ, αφού λόγω μη συνδρομής των προϋποθέσεων, εκδόθηκε απορριπτική απόφαση της ΑΣΠΕ. Ουσιαστικά, οι τρεις λόγοι απόρριψης είναι ίδιοι, άρα ένας και συνοψίζεται στην εκτίμηση και αναδυόμενη πρακτική ότι όσοι έχουν αποκτήσει τέσσερα τέκνα και για νομικούς ή πραγματικούς λόγους δεν μπορούν να υπαχθούν στην κατηγορία των πολυτέκνων επ' ουδενί δικαιούνται πολυτεκνικό επίδομα τριτέκνων. Σε άτυπη επικοινωνία, από τον Κλάδο Οικογενειακών Επιδομάτων μας έγινε γνωστό ότι κατά την εκδίκαση της ένστασης, θα επαναβιβιωθεί η απόρριψη του αιτήματος, εννοώντας βέβαια ότι η Διοίκηση θα υποβάλει εισήγηση του ίδιου περιεχομένου με την απορριπτική απόφαση.

23653/2009: Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, ο πολίτης έχει αποκτήσει 4 παιδιά μεταξύ των ετών 1991 και 2008 από δύο γάμους, τρία από τον πρώτο και ένα από το δεύτερο. Με εξαίρεση το τρίτο τέκνο που γεννήθηκε στις 30.5.1996 και η επιμέλειά του έχει αναληφθεί από την μητέρα και πρώτη σύζυγό του, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση του διαζυγίου, για τα άλλα τρία παιδιά η επιμέλεια ανήκει στον ίδιο, αποκλειστικά για το πρώτο και δεύτερο τέκνο, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση και από κοινού με τη νυν σύζυγό του για το τέταρτο τέκνο.

Κατά το σκεπτικό της 2/2009/20.10.2009 απορριπτικής απόφασης της Προϊσταμένης της Π.Υ. Ηλείου, η άρνηση του επιδόματος τριτέκνων οφείλεται α) στην ύπαρξη τεσσάρων αντί τριών μόνο παιδιών, β) στη μη πλήρωση των προϋποθέσεων για χορήγηση πολυτεκνικού επιδόματος και γ) στην αδυναμία προσκόμισης πιστοποιητικού πολυτεκνικής ιδιότητας το οποίο καίτοι του ζητήθηκε και το αιτήθηκε δεν κατέστη δυνατόν να χορηγηθεί και να προσκομιστεί στον ΟΓΑ. Ουσιαστικά, οι τρεις λόγοι απόρριψης είναι ίδιοι, άρα ένας και συνοψίζεται στην εκτίμηση και αναδυόμενη πρακτική ότι όσοι έχουν αποκτήσει τέσσερα τέκνα και για νομικούς ή πραγματικούς λόγους δεν μπορούν να υπαχθούν στην κατηγορία των πολυτέκνων, επ' ουδενί δικαιούνται πολυτεκνικό επίδομα τριτέκνων.

Δεδομένου ότι δεν υφίσταται ρητός κανόνας με αυτό το περιεχόμενο, το ερώτημα που τίθεται είναι αν η ερμηνεία των διατάξεων επιτρέπει να συνάγεται αυτός ο κανόνας και αντίστοιχα να εκτυλίσσεται μια πρακτική που ταλαιπωρεί και περιπλέκει τόσο τους αιτούμενους όσο και τους χειριζόμενους τα σχετικά αιτήματα. Και με αυτό εννοούμε την απαίτηση να κρίνονται από την ΑΣΠΕ για υπαγωγή στην πολυτεκνική προστασία πολίτες που γνωρίζουν ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις. Ύστερα, να μετέρχονται τα διοικητικά όργανα διαδικασίες και σκεπτικά για κρίση περί υπαγωγής σε διαφορετικές κατηγορίες, π.χ. να παράγεται μια απορριπτική απόφαση που συνιστά ταυτόχρονα απορριπτική αιτήματος που δεν υπεβλήθη και στη συνέχεια να επικαλείται αυτό τον λόγο και τις επιμέρους προϋποθέσεις του αιτήματος που δεν υπεβλήθη για να θεμελιώσει λόγο απόρριψης για αίτημα που υπεβλήθη μεν αλλά ουδέποτε εξετάστηκε.

19430/2008: Ειδικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση πατέρα από νησί των Κυκλάδων με ένα παιδί από πρώτο γάμο, του οποίου την επιμέλεια διατηρούν από κοινού και οι δύο γονείς, δύο παιδιά από δεύτερο γάμο του οποίου την επιμέλεια έχει αποκλειστικά ο πατέρας, λόγω θανάτου της μητέρας τους και δεύτερης σύζυγου του και τέταρτο παιδί από τρίτο γάμο σε ισχύ του οποίου την επιμέλεια ασκούν από κοινού και οι δυο σύζυγοι. Από το 2007, έτος απόκτησης του τέταρτου παιδιού, στον πατέρα έχει απονεμηθεί πολυτεκνική

ιδιότητα. Παρά τη συνδρομή προϋποθέσεων πολυτεκνίας, ουδέποτε έλαβε πολυτεκνικό επίδομα του ν. 1892/1990 με επίκληση της συγκατοίκησης του πρώτου παιδιού με την μητέρα που διαμένει στην Αττική. Λόγω της ψήφισης του ν. 3631/2008, θέλησε να επιδιώξει το πολυτεκνικό επίδομα τριτέκνων, η έκβαση του οποίου ακόμη εκκρεμεί ουσιαστικά επιβάλλονται απαιτήσεις «αποκλειστικής διατροφής» των τέκνων του όταν λογικά και νόμιμα αυτό δεν μπορεί να συμβεί με τα δύο από τα τέσσερα τέκνα του. Κατά την υποβολή της αναφοράς, η αγωνία του πολίτη ήταν αν αξίζει να επιδιώξει μια παροχή που κατά «έγκυρη» πληροφόρησή του, ουδέποτε χορηγείται σε γονείς τεσσάρων τέκνων.

4913/2009: Σύμφωνα με τα στοιχεία και τους ισχυρισμούς που εκτέθηκαν στην Ανεξάρτητη Αρχή, η συγκεκριμένη μητέρα έχει αποκτήσει 4 παιδιά μεταξύ των ετών 1985 και 2005. Με εξαίρεση το πρώτο τέκνο που γεννήθηκε στις 23.12.1985 και ήταν ενήλικο κατά το χρόνο που υποβλήθηκε η αίτηση και του οποίου την επιμέλεια είχε αναλάβει ο πατέρας του και πρώτος σύζυγός της, σύμφωνα με δικαστική απόφαση, για τα άλλα τρία παιδιά η επιμέλεια ανήκει στην ίδια. Καίτοι μητέρα τεσσάρων παιδιών, ουδέποτε κάλυψε τις προϋποθέσεις πολυτεκνίας για να μπορεί να λάβει πολυτεκνικό επίδομα και μόνο μετά την ψήφιση του 3631/2008 αιτήθηκε επίδομα τριτέκνων. Της χορηγήθηκε και ύστερα διακόπηκε, λόγω ύπαρξης τεσσάρων τέκνων, προφανώς επειδή οι διατάξεις περί επιδόματος τριτέκνων δεν αφορούν τις περιπτώσεις πολυτέκνων.

Γνώμη της Ανεξάρτητης Αρχής

Κατά τη γνώμη της Ανεξάρτητης Αρχής, ο αποκλεισμός των γονέων με τέσσερα ή περισσότερα παιδιά που δεν μπορούν να λάβουν πολυτεκνική ιδιότητα και πολυτεκνικό επίδομα επειδή έχουν την επιμέλεια μόνο τριών παιδιών από το πολυτεκνικό επίδομα τριτέκνων, θέμα που αναφύεται σε πολλές αναφορές οι οποίες συνεξετάστηκαν, είναι σοβαρή απόφαση. Θα απαιτούσε ειδική επεξεργασία από τα κεντρικά όργανα του ΟΓΑ και τη Δ/ση Προστασίας Οικογένειας, στο πλαίσιο της κανονιστικής και ερμηνευτικής διοικητικής δράσης. Και αυτό επειδή η ενίσχυση των τριτέκνων οικογενειών υπηρετεί τον ίδιο σκοπό με αυτόν των παροχών του ν. 1892/1990, άρθρο 63, και θεσμοθετήθηκε ως επέκταση του πολυτεκνικού επιδόματος κατ' επιταγή του άρθρου 21, παρ. ε του Συντάγματος 2001 περί μέτρων δημογραφικής πολιτικής. Υπ' αυτή την έννοια δεν νοείται η εξαίρεση γονέων με τέσσερα τέκνα που έχουν την επιμέλεια τριών τέκνων όταν μάλιστα κατά την εφαρμογή του ν. 3631/2008, άρθρο 6, το επίδομα προβλέπεται να χορηγείται και σε γονείς με επιμέλεια λιγότερων από τρία τέκνα. Διότι η ύπαρξη τριών τέκνων καθορίζει την υπαγωγή στην παροχή, ενώ η επιμέλεια, ηλικία και οικογενειακή κατάσταση των τέκνων το ύψος της παροχής.

Ειδικότερα σημειώνουμε ότι κατά την αιτιολογική έκθεση του ν. 3631/2008, άρθρο 6, αναφέρεται ρητά ότι «γίνεται πράξη η δέσμευση της κυβέρνησης για τη χορήγηση του πολυτεκνικού επιδόματος και στις τρίτεκνες οικογένειες.» Αυτό δείχνει την πρόθεση του νομοθέτη να επεκτείνει την παροχή του ν. 1892/1990, άρθρο 63, σε οικογένειες που έως τότε δεν μπορούσαν να την λάβουν. Μεταξύ αυτών είναι βεβαίως όσες οικογένειες είχαν τρία τέκνα επειδή τόσα είχαν αποκτήσει, αλλά και εκείνες οι οποίες παρότι είχαν αποκτήσει τέσσερα ή περισσότερα τέκνα, δεν πληρούσαν προϋποθέσεις πολυτεκνίας, είτε επειδή μετά από διαζύγιο δεν διατηρούσαν την επιμέλεια κάποιου τέκνου, είτε επειδή κατά την απόκτηση του τέταρτου τέκνου είχε μεγαλώσει ή παντρευτεί το πρώτο τέκνο. Δεδομένου ότι κατά την ψήφιση του ν. 3631/2008 τελούσαν εν πλήρη αναπτύξει τόσο η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1910/1944, όπως έκτοτε τροποποιήθηκε και ισχύει, όσον και η

εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1892/1990, ο νομοθέτης γνώριζε την ύπαρξη γονέων με τέσσερα ή περισσότερα τέκνα που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της πολυτεκνικής προστασίας και δεν θέλησε να τις εξαιρέσει απαριθμώντας τις, ούτε όφειλε να τις αναφέρει για να τις συμπεριλάβει αφού το πλαίσιο της επέκτασης προϋφισταμένου δικαιώματος δια της μειώσεως της αρχικής προϋπόθεσης, δηλαδή της ύπαρξης τριών αντί τεσσάρων τέκνων, υπονοεί ότι τις συμπεριλαμβάνει.

Όταν νομοθετικά προσδιορίζεται κανόνας υπαγωγής σε πρόγραμμα παροχών, είναι λογικό να προσδιορίζεται η ελάχιστη προϋπόθεση, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση η απόκτηση τριών τέκνων. Ταυτόχρονα, εξυπακούεται ότι σε περίπτωση συνδρομής επαυξημένων προϋποθέσεων, δεν νοείται αποκλεισμός, αλλά συμπερίληψη. Κατά την εξέταση αιτημάτων μάλιστα, που είναι ευχερής η έρευνα για το αν λαμβάνεται ή έχει ληφθεί πολυτεκνικό επίδομα της αρχικής ρύθμισης, η υπαγωγή είναι ευχερέστερη, ακριβώς επειδή ο λόγος απόρριψης του αιτήματος που υπεβλήθη σε προγενέστερο χρόνο ή και η μη υποβολή αιτήματος παρά την ύπαρξη τεσσάρων τέκνων διασφαλίζει την εγκυρότητα της υπαγωγής στη νέα επεκτατική και με ήσσονες προϋποθέσεις ρύθμιση. Γενικά στις παροχές που εντάσσονται στα μέτρα δημογραφικής πολιτικής, δεν μπορεί να αποκλείονται οικογένειες με επιμέλεια παιδιών, η απόκτηση των οποίων επιτυγχάνει το σκοπό της νομοθεσίας και η ίδια η νομοθεσία ή η οργάνωση του συστήματος χορήγησης περιλαμβάνει τον αποκλεισμό διπλής χορήγησης. Αντίθετα, οσάκις υπάρχουν προβληματισμοί για την υπαγωγή σε άλλη ευμενέστερη παροχή, το αρμόδιο διοικητικό όργανο οφείλει να εξετάζει την τυχόν συνδρομή προϋποθέσεων για ευμενέστερη ρύθμιση, όταν αυτό δεν είναι προφανές, όχι όμως να αποκλείει από μικρότερη παροχή επειδή θα μπορούσαν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την μεγαλύτερη παροχή.

Περαιτέρω, σε αντίθεση με την παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 που απαιτεί την απόδοση πολυτεκνικής ιδιότητας για τη χορήγηση πολυτεκνικού επιδόματος, άρα απαιτεί να υφίστανται τρία ή τέσσερα, κατά περίπτωση τέκνα που εμπίπτουν στις προϋποθέσεις του ν. 1910/1944 σε συγκεκριμένο χρόνο και στη συνέχεια να προσδιορίζεται το ύψος του πολυτεκνικού επιδόματος ανάλογα με τις ηλικίες και την οικογενειακή κατάσταση των τέκνων, το άρθρο 6 του ν. 3631/2008 περιλαμβάνει κατ' αρχήν όλους όσους έχουν αποκτήσει τρία τέκνα και χορηγεί ύψος επιδόματος ανάλογα με την ηλικία και την οικογενειακή κατάσταση των τέκνων. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του άρθρου 6 του ν. 3631/2008 μπορεί να λαμβάνεται επίδομα τριτέκνων ακόμη και αν υπάρχει μόνο ένα τέκνο μικρότερο των 23 ετών και άγαμο εφόσον έχουν αποκτηθεί τρία τέκνα. Εκτιμούμε ότι παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας και κάθε έννοια αναλογικής ισότητας όταν λόγω της απόκτησης τεσσάρων τέκνων, αρνούμαστε την παροχή σε γονέα που αποδεδειγμένα έχει την επιμέλεια τριών τέκνων, δηλαδή τέκνων που καλύπτουν και τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον υπολογισμό του δικαιουμένου ποσού.

Οι συγκεκριμένοι γονείς αιτήθηκαν την παροχή, έχοντας αποκτήσει το τέταρτο τέκνο και οπωσδήποτε με την ψήφιση του ν. 3631/2008, ακριβώς επειδή είχε γίνει ευρύτητα γνωστή η πρόβλεψη χορήγησης πολυτεκνικού επιδόματος και σε οικογένειες με προϋποθέσεις λιγότερες από αυτές της αρχικής ρύθμισης και εκτός των προϋποθέσεων πολυτεκνίας. Αν ήθελαν να ελεγχθούν προϋποθέσεις υπαγωγής στον ν. 1892/1990, άρθρο 63, παρ. 2, παρά την επιμέλεια δύο μόνο τέκνων, θα είχαν υποβάλει αίτημα νωρίτερα και επίσης θα είχαν αιτηθεί απόδοση πολυτεκνικής ιδιότητας, ευθύς ως απέκτησαν τέταρτο τέκνο, παρά την επιμέλεια τριών μόνο τέκνων. Αντίθετα, υπέβαλαν αίτημα για απονομή πολυτεκνικής ιδιότητας στην ΑΣΠΕ

μετά από προφορική ή έγγραφη προτροπή του ΟΓΑ (4783/2.6.2009), για συμπλήρωση του αιτήματός τους προς τον ΟΓΑ για πολυτεκνικό επίδομα τριτέκνων, επειδή προφανώς γνώριζαν ότι δεν μπορούσαν να λάβουν πολυτεκνική ιδιότητα και γι' αυτό δεν την είχαν αιτηθεί νωρίτερα. Φαίνεται ότι υπήρξε δυσκολία χαρακτηρισμού της αίτησής τους ως αφορώσης το πολυτεκνικό επίδομα τριτέκνων, καίτοι ήσαν γνωστά όλα τα στοιχεία που δεν επέτρεπαν σε γονείς τεσσάρων τέκνων να αποκτήσουν την πολυτεκνική ιδιότητα. Εύλογα συνάγεται ότι οι συγκεκριμένοι πολίτες τελούν εν πλήρει γνώσει των κειμένων διατάξεων, ασκούν δικαιώματα που εύλογα και ενημερωμένα εκτιμούν ότι τους αφορούν, ενώ η διοίκηση τους προτρέπει σε κινήσεις για πραγματικά περιστατικά και νομικά δεδομένα που ήδη γνωρίζει και σε διαδικασίες που επίσης γνωρίζει ή μπορεί να εκτιμήσει ότι θα είναι ατελέσφορες.

Κατά την εκτίμησή μας, η διοίκηση ουδέποτε αποφαίνεται για τη συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής στο άρθρο 6 του ν. 3631/2008, παρά μόνον για τη μη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 63, παρ.2 του ν. 1892/1990, πράγμα που δεν αποτελεί αίτημα. Απερίφραστα, εκτιμούμε ότι αυτό το σκεπτικό είναι αντιπαραγωγικό για την εφαρμογή των διατάξεων περί μέτρων δημογραφικής πολιτικής και ότι η εγγραφή κανόνα δικαίου πως όσοι απέκτησαν τέσσερα τέκνα ουδέποτε εμπίπτουν στο άρθρο 6 του ν. 3631/2008 είναι εσφαλμένη. Ειδικά επειδή τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής, είτε για να αποδώσουν, είτε για να αξιολογηθούν, οφείλουν να συμπεριλάβουν όλες τις περιπτώσεις δια των οποίων επιτυγχάνεται ο σκοπός τους, δηλαδή η αύξηση της τεκνοποιίας

Κατά τη γνώμη της Ανεξάρτητης Αρχής, στο πρόσωπο των αιτουμένων συντρέχουν οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο άρθρο 6 του ν. 3631/2008 και ειδικότερα επειδή είναι γονείς που έχουν αποκτήσει περισσότερα από τρία τέκνα από δύο ή περισσότερους γάμους και για τρία από αυτά έχουν την αποκλειστική ή από κοινού επιμέλειά τους. Επ' αυτού επιθυμούμε να διευκρινίσουμε ότι μετά από εξέταση και άλλων συναφών αναφορών είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε το άρθρο 6 του ν. 3631/2008 και να καταλήξουμε στα παρακάτω τα οποία περιλαμβάνονται επικουρικά για διευκόλυνσή σας:

Νομικό πλαίσιο περί πολυτεκνικού επιδόματος τριτέκνων

*Το άρθρο 6 του ν. 3631/2008 στην παρ. 1 προβλέπει τη χορήγηση επιδόματος ίσου ανά τέκνο με το εκάστοτε ισχύον πολυτεκνικό επίδομα στη μητέρα που «**έχει ή αποκτά τρία ζώντα τέκνα**», συνθήκη που αποτελεί την αρχική προϋπόθεση υπαγωγής στη χορηγούμενη παροχή. Ταυτόχρονα προβλέπει ότι η παροχή λαμβάνεται για «**κάθε άγαμο παιδί της κάτω των 23 ετών**». Συνάγεται ότι κάθε μητέρα που έχει ή αποκτά τρία τέκνα είναι κατ' αρχήν δικαιούχος της παροχής, το ποσό της οποίας διαφοροποιείται ανάλογα με τα παιδιά που είναι κάτω των 23 ετών.*

*Στην παρ. 2 του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι δικαιούχος της παροχής είναι και ο πατέρας που «**έχει τρία ζώντα τέκνα από διαφορετικούς γάμους**», «**με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις**», υπό την πρόσθετη πρόβλεψη, ότι «**έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους και η μητέρα δεν επιδοτείται για τα παιδιά της αυτά**», προφανώς για να καλύψει τις περιπτώσεις που δεν λαμβάνεται επίδομα από τις μητέρες των τέκνων από διαφορετικούς γάμους και τις πιο σπάνιες όπου ο πατέρας έχει την αποκλειστική ευθύνη αναγνωρισθέντος τέκνου ή η μητέρα του υιοθετηθέντος εκλείπει ή για σοβαρούς λόγους δε συμμετέχει στην άσκηση της επιμέλειάς του. Λόγω της*

σπανιότητας αυτών των περιπτώσεων και του τρόπου που μπορούν να προκύψουν, τίθεται ρητός περιορισμός να μην επιδοτείται η μητέρα για τα συγκεκριμένα παιδιά. Άλλωστε, η αποφυγή διπλής επιδότησης των ιδίων τέκνων είναι και ο λόγος που τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής προβλέπονται κατ' αρχήν για τη μητέρα και κατ' εξαίρεση για τον πατέρα, παρότι δε συνιστούν παροχές μητρότητας αλλά παροχές στήριξης των οικογενειών που αποκτούν τέκνα και βεβαίως των ιδίων των τέκνων.

Η διατύπωση αυτής της διάταξης (παρ.2) επιβάλλει και μια ακόμη αποσαφήνιση ειδικά για τις περιπτώσεις υιοθετηθέντων και αναγνωρισθέντων τέκνων επειδή είναι πράγματι εξαιρετική η περίπτωση να έχει υιοθετηθεί ή αναγνωρισθεί τέκνο και να έχει ο πατέρας αποκλειστική επιμέλεια, ενώ υπάρχει η μητέρα ή να επιδοτείται η μητέρα και να επιδιώκει επιδότηση και ο πατέρας. Εκτιμούμε ότι ο νομοθέτης επεδίωκε να προσδιορίσει αποκλειστική επιμέλεια για την περίπτωση που η μητέρα του αναγνωρισθέντος τέκνου αδυνατεί να την ασκήσει και την αναλαμβάνει ο πατέρας για νομικούς ή πραγματικούς λόγους. Επίσης, για την περίπτωση υιοθεσιών μετά τις οποίες εκλείπει η μητέρα. Και στις δύο περιπτώσεις παρέλκει η εξέταση για το αν λαμβάνουν οι μητέρες επίδομα.

Αν λοιπόν ο περιορισμός του να μην επιδοτείται η μητέρα που αφορά κυρίως διαζευγμένους γονείς συμπύσσεται με τον περιορισμό της αποκλειστικής ευθύνης διατροφής για εξαιρετικές καταστάσεις αναγνωρισθέντων ή υιοθετηθέντων τέκνων, θα ήταν άστοχο να επιβάλλεται συνθήκη αποκλειστικής ευθύνης διατροφής του ενός γονέα και εκεί που μια σειρά λόγοι προκρίνουν και διευκολύνουν την από κοινού επιμέλεια των τέκνων. Άλλωστε, τα δικαστήρια αναθέτουν την επιμέλεια και δεν υπεισέρχονται σε ευθύνες διατροφής, ακόμη και όταν υποβληθεί σχετική αγωγή, καθορίζοντας ποσά διατροφής σύμφωνα με τις ανάγκες των παιδιών και τις δυνατότητες του γονέα. Ακόμη και τότε δεν αποφαινόμεθα για ευθύνη αποκλειστικής διατροφής, ακριβώς επειδή ο κάθε γονιός δεν είναι και ο μόνος υπόχρεος διατροφής των τέκνων παρά μόνον αν εκλείψει ο άλλος γονιός. Η εκτίμησή μας είναι ότι η διατύπωση «καθώς και τα νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα από τον ίδιο, εφόσον όμως έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους, είναι παρενθετική και ο περιορισμός της αποκλειστικής ευθύνης διατροφής αφορά μόνο αυτά τα τέκνα.

Στο τέλος της παρ. 1 ορίζεται ότι η παροχή «**καταβάλλεται σε όποιον έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων**» μεριμνώντας για τρεις διαφορετικές περιπτώσεις όπου η κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής δεν ανήκει στη μητέρα που «**έχει ή αποκτά τρία ζώντα τέκνα.**» Διακρίνονται, λοιπόν, τρεις συνθήκες κατά τις οποίες η κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής δεν μπορεί ή δεν επιλέγεται να ανήκει στη μητέρα.

Στην πρώτη συνθήκη, του **θανάτου της μητέρας**, εκ της οποίας αντλείται το δικαίωμα, ο νομοθέτης αναζητά ποιος έχει την ευθύνη διατροφής, ο πατέρας ή άλλο πρόσωπο.

Στη δεύτερη «**περίπτωση υπαίτιας εγκατάλειψης των τέκνων του και οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης**», μεριμνώντας για περιπτώσεις που παρά την ύπαρξη εγγάμου σχέσεως, φυσικής εκτός γάμου μητρότητας ή αναγνωρισμένης πατρότητας, ο γονέας μπορεί να μη συγκατοικεί με τα παιδιά και για τούτο να μην έχει τεκμήριο κύριας ή αποκλειστικής ευθύνης. Είναι λογικό να αποτελεί ζητούμενο το ποιος έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη,

είτε επειδή δεν είναι προφανές, είτε επειδή μπορεί να αποτελεί αντικείμενο διϊστάμενων συμφερόντων και επιδιώξεων. Υπονοείται, ωστόσο, ότι το δικαίωμα πηγάζει από τη μητέρα ή τον πατέρα και στη συνέχεια αναζητείται το πρόσωπο δια του οποίου θα ενισχυθούν τα παιδιά.

Στην (τρίτη) περίπτωση του **διαζυγίου**, όπου σύμφωνα με τους κανόνες του οικογενειακού δικαίου και τη δικονομία των γαμικών διαφορών, η ανάθεση/ανάληψη της επιμέλειας από κοινού ή κεχωρισμένως, συνολικά και ενιαία για όλα τα παιδιά ή τμηματικά και ειδικά για το κάθε παιδί, μπορεί να ρυθμίζεται διαφορετικά σύμφωνα με τις ανάγκες, ευχέρειες και βουλήσεις των διαδίκων και βεβαίως σύμφωνα με τις πραγματικές καταστάσεις. Είτε μέσω συναινετικού διαζυγίου, είτε σε κατ' αντιδικία διαζεύξεις, είτε σε αγωγές και αιτήσεις για ρύθμιση της επιμέλειας των κοινών τέκνων, οι γονείς και τα δικαστήρια αποφασίζουν μετά από εξέταση και αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών. Και σε αυτή την περίπτωση αναζητείται το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που έχει ή έχουν την επιμέλεια και δια των οποίων θα ενισχυθούν τα παιδιά.

Είναι προφανές ότι με αυτή τη συμπληρωματική ρύθμιση της παρ. 1, ο νομοθέτης έχει κατά νου δικαιούχους και των δύο φύλων, συμπεριλαμβάνει τη μητέρα και τον πατέρα και διακρίνει δύο στάδια κρίσεως, πρώτον ποιοί είναι δικαιούχοι και δεύτερον ποιοί λαμβάνουν μέρος ή σύνολο της παροχής. Προκειμένου να συμπεριληφθούν όλα τα τέκνα τριτέκνων ζευγαριών, αλλά και τριτέκνων γονέων ανεξάρτητα από το φύλο, προβλέπεται να εισπράττεται το επίδομα από τον γονέα ή άλλο πρόσωπο που έχει αναλάβει την επιμέλεια και διατροφή του κάθε τέκνου του οποίου η μητέρα έχει ή αποκτά τρία παιδιά ή ο πατέρας έχει τρία παιδιά από διαφορετικούς γάμους και για ένα ή περισσότερα από αυτά δε λαμβάνει την παροχή η μητέρα τους.

Κατά συνέπεια, λειτουργούν δύο στάδια αποτίμησης των πραγματικών περιστατικών κατά το χειρισμό αιτημάτων για υπαγωγή στο επίδομα τριτέκνων. Πρώτον, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις τριτεκνίας, δηλαδή αν έχουν αποκτηθεί τρία τέκνα και ποια από αυτά είναι άγαμα και κάτω των 23 ετών για να καθοριστεί το δικαιούμενο ποσό. Σε δεύτερο στάδιο, για ποια από αυτά τα τέκνα και σε ποιόν θα χορηγηθεί το επίδομα.

Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι πολίτες έχουν αποκτήσει πάνω από τρία τέκνα και υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6. Επειδή έχουν την αποκλειστική επιμέλεια ενός ή δύο τέκνων από προηγούμενο γάμο και από κοινού με τη νυν σύζυγο του τέκνου ή των τέκνων από το δεύτερο ή τρίτο εν ισχύ γάμο, δικαιούται να λάβουν το επίδομα τριτέκνων και επειδή καμία από τις μητέρες δεν έχει η ίδια τρία τέκνα και αντίστοιχα κανένα από τα τέκνα τους από τους δύο ή περισσότερους γάμους δεν λαμβάνεται υπόψη για αντίστοιχο δικαίωμα άλλου προσώπου. Όπως αναφέρεται ρητά στη Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου, κ. Χαριλάου, με στοιχεία 7438/Φ7/9.2.2009, η οποία έχει γίνει δεκτή από τον κ. Διοικητή του ΟΓΑ,

«2. Στην περίπτωση διαζευγμένου ή σε διάσταση τελούντος πατέρα η κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων τεκμαίρεται εφ' όσον αυτός έχει την σχετική δικαστική απόφαση κατ' άρθρο 1513 του Α.Κ.».

Αυτή η εκτίμηση εύλογα διαπερνά και κατευθύνει το χειρισμό συναφών υποθέσεων του Κλάδου Οικογενειακών Επίδομάτων που αφορούν το επίδομα τριτέκνων για γονείς που έχουν αποκτήσει τρία μόνο τέκνα. Όπως προαναφέρθηκε, οι

καταληκτικές ρυθμίσεις της παρ. 1 αφορούν γονείς και των δύο φύλων και ειδικά αυτές των διαζευγμένων γονέων. Δεν υφίσταται καν λόγος να αναζητηθούν διαδικασίες που προσιδιάζουν σε αδιευκρίνιστες ή ρευστές σχέσεις των άλλοτε συζύγων, όπως ζητήθηκαν με το 1705/19001/30.1.2009 έγγραφο του Τμήματος Οικογενειακών Επιδομάτων του Π.Υ. Ηπείρου και δη υπεύθυνες δηλώσεις ανηλίκων τέκνων για το ποιος γονιός έχει την επιμέλειά τους και ποιος τα διατρέφει. Δεν μπορεί να υποστηριχτεί ότι ειδικά για πατέρες, οφείλουν να επιβάλλονται πρόσθετες υποχρεώσεις και ειδικά για γονείς με τέσσερα ή περισσότερα τέκνα που δεν υπάγονται στις περι πολυτεκνίας διατάξεις οφείλουν να συντρέχουν αυστηρότερα κριτήρια και συνθήκες που είναι αντικείμενο εμπειρικής διαπίστωσης αφενός και αδιανόητης νομικής ρύθμισης αφετέρου. Δεν θα διανοείτο ο δικαστής να προσδιορίσει δικαίωμα ή υποχρέωση κύριας ή αποκλειστικής διατροφής, ακόμη και αν ζητείτο.

Τα παραπάνω προκύπτουν από την ανάγνωση του κειμένου του άρθρου 6 εν όψει των συναφών διατάξεων του Αστικού Κώδικα και των συνήθων πρακτικών κατά τη ρύθμιση της επιμέλειας των τέκνων μετά από διαζύγιο. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να σημειωθεί ότι αντίθετη ανάγνωση και ερμηνεία παρεκκλίνει του σκοπού της διάταξης αφού αντί να ενισχύει γονείς που έχουν ή αποκτούν τουλάχιστον τρία τέκνα, εξαιρεί σημαντικό τμήμα του πληθυσμού που emπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων, εγγράφοντας όρους ρύθμισης της επιμέλειας και διατροφής μετά από διαζύγιο, χωρίς να επιδιώκεται από τον νομοθέτη και χωρίς να προβλέπεται σχετική εξουσιοδοτική ευχέρεια για κανονιστική ρύθμιση, πόσω μάλλον για αποκλεισμό μέσω ατομικής διοικητικής πράξης. Οπωσδήποτε ο νομοθέτης του άρθρου 6 του ν. 3631/2008 δεν είχε πρόθεση να ρυθμίσει τα περι επιμέλειας των τέκνων μετά από διαζύγιο ή να διαχωρίσει τους τριτέκνους διαζευγμένους γονείς ανάλογα με τις νόμιμες διευθετήσεις της επιμέλειας των τέκνων.

Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρούμε απαραίτητο να επανεξεταστεί η διοικητική πρακτική του ως τώρα αποκλεισμού των γονέων που καλύπτουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στη ρύθμιση του άρθρου 6 του ν. 3631/2008 για το μοναδικό λόγο ότι δυνητικά θα μπορούσαν να κάλυπταν τις αρχικές προϋποθέσεις του ν. 1892, άρθρο 63, όταν είναι γνωστό ή/και έχει κριθεί αρμοδίως ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για απονομή πολυτεκνικής ιδιότητας. Επίσης, αν συντρέχουν λόγοι, όπως λάβετε υπόψη τις απόψεις επί της συνδρομής των προϋποθέσεων τριτεκνίας τις οποίες αποστέλλουμε επικουρικά επειδή ο λόγος απόρριψης δεν επιτρέπει την εκτίμηση αν αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης.

Το παρόν απευθύνεται σε υψηλό επίπεδο επειδή ως τώρα δεν έχουν διατυπωθεί επί της ουσίας απόψεις από κανένα αρμόδιο προς τούτο διοικητικό όργανο καίτοι τόσο ο Κλάδος Οικογενειακών Επιδομάτων του ΟΓΑ όσο και η Δ/νση Προστασίας της Οικογένειας έχουν γνώση του θέματος. Μετά από εκτεταμένη εμπειρία με την εξέταση αναφορών, η Αρχή έχει διαπιστώσει ότι και οι δύο υπηρεσίες σπάνια επιλαμβάνονται των ερμηνευτικών προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή των μέτρων δημογραφικής πολιτικής. Αντίθετα, επιμένουν στην ανάγκη αλληπάλληλων νομοθετικών ρυθμίσεων και έμμεσα στην προσφυγή των αιτουμένων σε αρμόδιο δικαστήριο, πράγμα που δεν είναι ευχερές στη συγκεκριμένη περίπτωση και δεν μπορεί να είναι επιθυμητό στο πλαίσιο του σκοπού που υπηρετούν τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής. Στο προκείμενο, η Αρχή φρονεί ότι συντρέχουν σοβαροί λόγοι να αποσαφηνιστεί ερμηνευτικά, στο πλαίσιο της κανονιστικά δρώσης Διοικήσεως, τόσο η προφανής συμπερίληψη και των γονιών με τέσσερα τέκνα που δεν πληρούν προϋποθέσεις απόδοσης πολυτεκνικής ιδιότητας στις διατάξεις του ν.

3631/2008, άρθρο 6. Αντίστοιχα, για την άρση της επιβολής προϋποθέσεων αποκλειστικής διατροφής για τους γονείς που έχουν νόμιμη επιμέλεια των τέκνων τους, σύμφωνα με το ισχύον οικογενειακό δίκαιο, κατά την εφαρμογή των ιδίων διατάξεων.

Με τη βεβαιότητα της ιδιαίτερης προσοχής σας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία.

Κοινοποίηση για ενημέρωση ή/και ενέργεια:

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γραφείο Υπουργού, κ. Μαρίας – Ελίζας Ξενογιαννακοπούλου
Γενική Δ/ση Πρόνοιας
Δ/ση Προστασίας Οικογένειας
Αριστοτέλους 17, 101 87 Αθήνα

Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων
Κλάδο Οικογενειακών Επιδομάτων
Αβέρωφ 7, 104 33 Αθήνα

Κοινοποίηση για ενημέρωση ενδιαφερομένων πολιτών:

Με ιδιαίτερη τιμή,

Γιάννης Σακέλλης,

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη